

Prof. Dr. Csath Magdolna Emberarcú versenyképesség

Ludovika Szabadegyetem
Nemzeti Közzolgálati Egyetem

2015. március 31.

Készítette: Csath Magdolna
Budapest, 2015. március 31.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés
2. De van-e különbség a nemzeti és a nemzetközi versenyképesség között?
3. A versenyképesség mérése: IMD
4. A versenyképesség mérése: WEF
5. Az innováció és a tudásalapú versenyképesség
6. Társadalmi tőke – klaszterek – nyitott innováció: a versenyképesség puha tényezői
7. Értéklánc, innováció
8. Mivel is versenyzünk?
9. Összefoglalás

1. Bevezetés

Verseny? Versenyképesség?

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Készítette: Csath Magdolna
Budapest, 2015. március 31.

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Készítette: Csath Magdolna
Budapest, 2015. március 31.

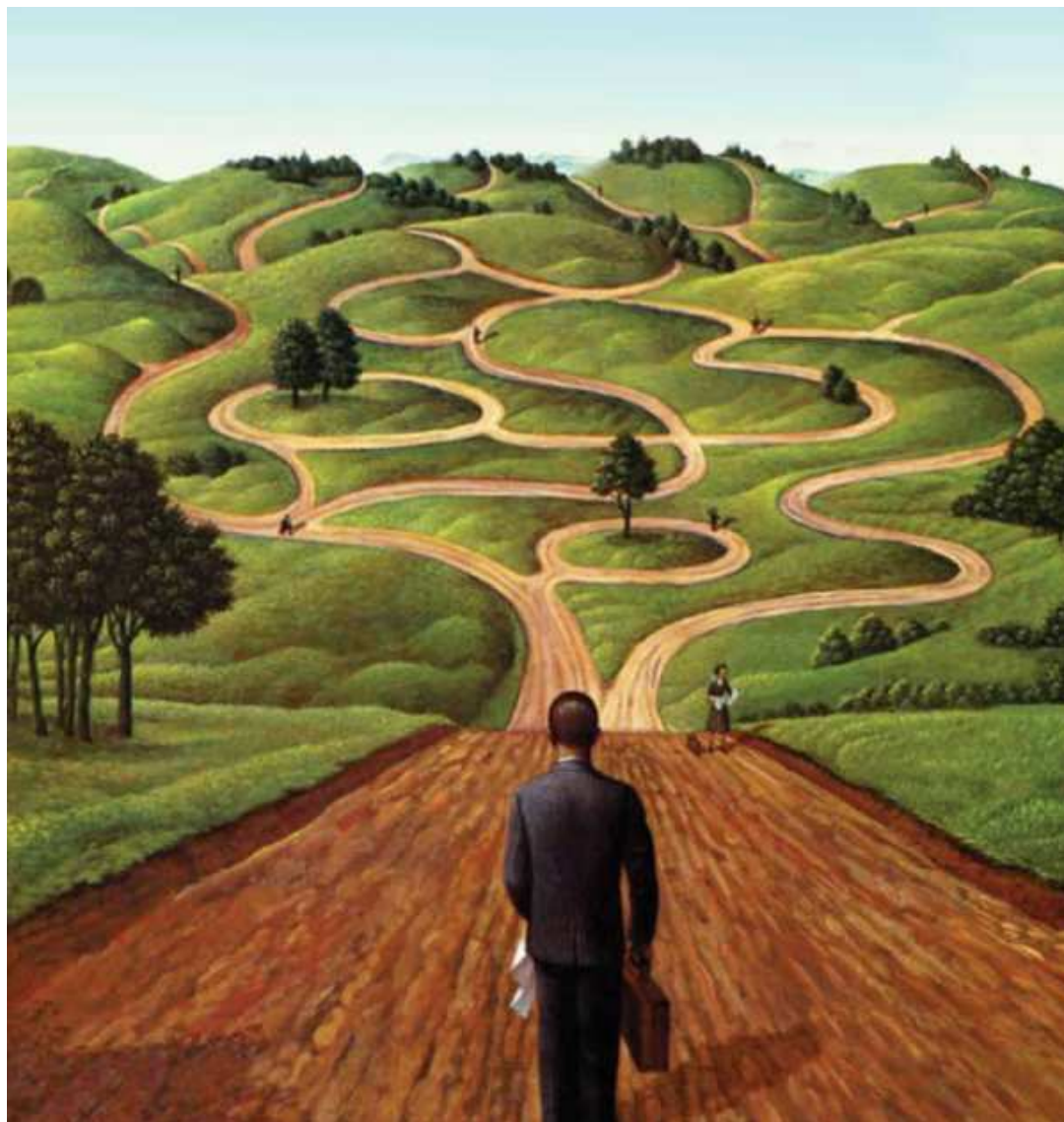

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Készítette: Csath Magdolna
Budapest, 2015. március 31.

Na most merre menjünk?

Versenyképesség

- Kinek/minek a versenyképessége?
 - Egyén, cégek, gazdaság, társadalom
- Kihez/mihez mérve?
 - Előző időszakok adatai, régió, világ
- Milyen időtávon kell/célszerű mérni?
 - Rövid
 - Hosszabb
- Hogyan/ki tudja javítani?
 - Állam szerepe
 - Cégek szerepe
 - Egyének szerepe

A versenyképesség azt mutatja, hogy egy ország gazdasága milyen mértékben képes olyan termékek és szolgáltatások előállítására, amelyek eredményesen értékesíthetők a nemzetközi piacokon, és ennek következtében **az állampolgárok jóléte is folyamatosan emelhető.**

(Cohen, S: Global Competition: The New Reality. Working Paper, USA 1984.)

Versenyképesség: mennyire képes egy ország – szabad és tisztességes piaci körülmények között – olyan termékeket és szolgáltatásokat előállítani, amelyek keresettek a nemzetközi piacokon, és mennyire képes hosszabbtávon is **növelni a lakosság reáljövedelmeit.** (OECD)

2. De van-e különbség a nemzeti és a nemzetközi versenyképesség között?

Nemzeti versenyképesség:

Milyen hatékonyan hasznosítjuk az emberek tudását, a természeti és egyéb erőforrásokat, például a rendelkezésünkre álló bevételeket.

Mi a cél: miért versenyezzünk?

- Több pénzért?
- Jobb életért?
- A több pénz együtt jár-e a jobb élettel?

A magasabb GDP a jobb egészséggel,
tisztább

környezettel, boldogsággal,
megelégedettséggel?

A **nemzeti versenyképesség** célja:

- Jobb társadalom
- Jobb életszínvonal és életminőség
- Társadalmi fejlődés

Tehát:

A nemzeti versenyképesség:

Nemcsak gazdasági kérdés. Nem mérhető egyedül a gazdasági sikerrel.

- GDP
- Költségvetési egyensúly: deficit mértéke
- Munkanélküliség
- Környezet állapota

„Minden nap legyen valami egy kicsit jobb és nemcsak több!”

Minőség ↔ **Mennyiség**

Nemzetközi versenyképesség

Mivel versenyez egy ország?

- Természeti kincsek

Olaj, gáz, föld

- Olcsóság

Bérek, támogatások

- Tudás, kreativitás, innováció

„nemcsak kemény, szívós munka, hanem okos munka”

A nemzeti versenyképesség célját, a társadalmi fejlődést, a tudásra, kreativitásra és innovációra építő gazdaságpolitikával lehet elérni.

Michael Porter*:

Ha egy cég az olcsó munkaerőért és a támogatásokért települ egy országba, az ezzel javítja saját versenyképességét, de csökkenti a helyi társadalmi fejlődés ütemét, mivel az alacsonyabb bérek szegényebbé teszik az embereket.

Vagyis: a nemzeti és a nemzetközi versenyképesség egymással ellentétbe is kerülhet!

*(Competitiveness in a globalised world. Journal of International Business Studies. Interjú M. Porterrel 2006. március 9. Online megjelenés)

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Készítette: Csath Magdolna
Budapest, 2015. március 31.

Versenyképesség hogyan értelmezhető korunkban?

Van – e „tiszta” verseny?

Csak ha nincsenek „kivételezettek”

Állami támogatás, adókedvezmény: versenytorzító beavatkozás a gazdaságba.

De lehet haszna, ha:

- Erősíti a nemzeti gazdaságot
- Csökkenti a területi egyenlőtlenségeket
- Javítja az általános életszínvonalat és életminőséget

Vagyis

Hosszútávon a nemzeti versenyképesség javítására gyakorolt hatás ellensúlyozhatja az egyes cégek esetén a verseny torzításából fakadó rövidtávú negatív hatásokat.

- És mi van az EU-s támogatásokkal?
- Az EU-s, egységes szabályozásokkal?

A világhírű amerikai versenyképességkutató közgazdász, M. Porter szerint: „Minél jobbak egy ország *innovációs képességei*, és minél magasabb az *általános tudásszintje*, annál nagyobb az esélye arra, hogy sikeres, versenyképes gazdasága legyen. Az esély azonban csak **megfelelő állami fejlesztéspolitikával** tehető reálissá. E nélkül a tudás és a képességek kihasználatlanul maradnak, sőt, le is épülhetnek.”

- Mire képes egy ország? Kormányzási képességek!
- Erőforrásait mire és milyen hatékonyan használja fel? (Termelékenység, hatékonyság, hatásosság)

Nemzeti versenyképesség javításához szükséges

- Kormányzati képességek
- Kormányzati innovativitás
- Kormányzati vállalkozó szellem

Kormányzati képességek: jó kormányzás mutatók

Kormányzati innovativitás és vállalkozó szellem:

- Hosszútávú gondolkodás (hosszabbtávú költségvetés)
- „proaktivitás”: előrettekintés, jövőt formáló akciók, időben meglépett döntések „out-of-the box” gondolkodás

3. A versenyképesség mérése: IMD

1. táblázat. Versenyképességi sorrendek(IMD)

Versenyképességi sorrend	sorrend/év													
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ország														
Ausztria	14	13	14	13	17	13	11	14	16	14	18	21	23	22
Csehország	35	29	35	43	36	31	32	28	29	29	30	33	35	33
Lengyelország	47	45	55	57	57	58	52	44	44	32	34	34	33	36
Szlovénia	39	38	40	45	52	45	40	32	32	52	51	51	52	55
Szlovákia	37	37	46	40	40	39	34	30	33	49	48	47	47	45
Finnország	3	2	3	8	6	10	17	15	9	19	15	17	20	18
MAGYARORSZÁG	27	28	34	42	37	41	35	38	45	42	47	45	50	48
az összes vizsgált ország	49	49	59	60	60	61	55	55	57	58	59	59	60	60

Forrás: Institute for Management Development (IMD)

2. táblázat. Helyezéseink a 4 fő vizsgált területen

	2014	2013
Gazdaság	32	44
Kormány munkájának hatékonysága	53	52
Üzleti hatékonyság (cégek munkája)	56	55
Infrastruktúra	37	38

Gazdaság

- Diverzifikáltság (52)
- A gazdaság „kitettsége”, válsággal szembeni ellenállóképessége (50)

Kormány munkája:

- Társadalmi kohézió (55)
- Verseny tisztasága (55)
- Magas ÁFA (54)
- Átláthatóság (54)

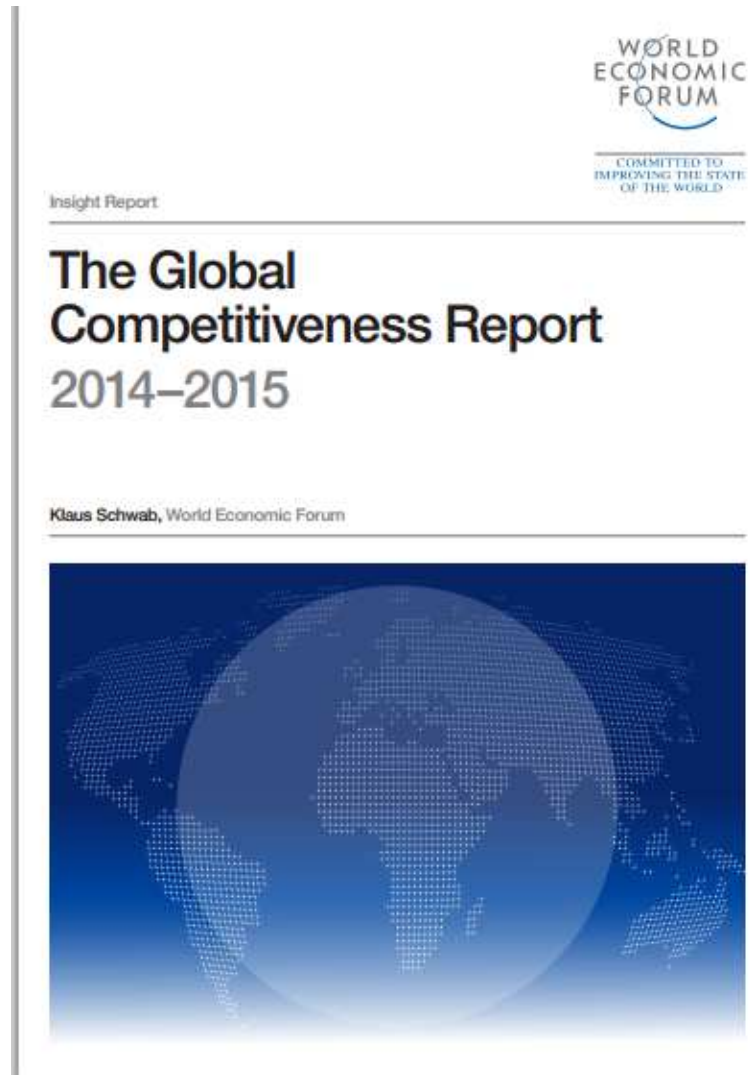
Cégek munkája:

- Társadalmi felelősség (57)
- Egészség, környezet, biztonság (57)
- Vezetők hitelessége (56)
- Tehetségek vonzása és megtartása (55)

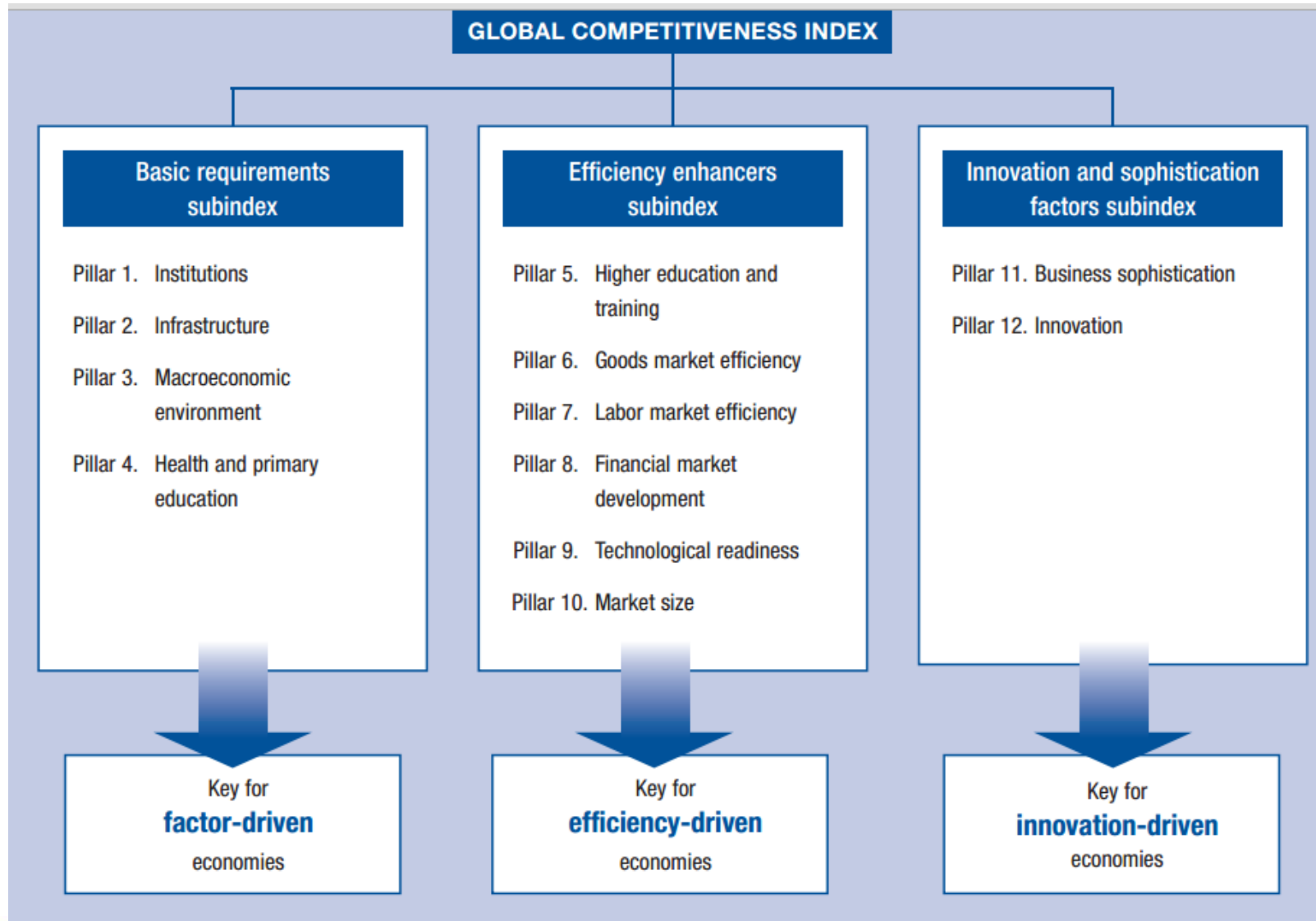
Infrastruktúra:

- Nyelvtudás (55)
- Életminőség (54)
- Egészségügy helyzete (51)
- Fenntartható fejlődés (50)

4. A versenyképesség mérése: WEF

1. ábra. A globális versenyképességi index összetevői

3. táblázat. Versenyképességi sorrend (WEF)

<i>World Economic Forum (WEF)</i>	sorrend/év													
Ország	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ausztria	13	18	17	17	15	17	15	14	17	18	19	16	16	21
Csehország	35	40	39	40	29	29	33	33	31	36	38	39	46	37
Lengyelország	41	51	45	60	43	48	51	53	46	39	41	41	42	44
Szlovénia	32	28	31	33	30	33	39	42	37	45	57	56	62	70
Szlovákia	39	49	43	43	36	37	41	46	47	60	69	71	78	75
Finnország	1	2	1	1	2	2	6	6	6	7	4	3	3	4
MAGYARORSZÁG	26	29	33	39	35	41	47	62	58	52	48	60	63	60
az összes vizsgált ország	75	102	102	104	117	125	131	134	134	139	142	144	144	144

5. Az innováció és a tudásalapú versenyképesség

2014. július 22. Innovációs Konferencia, London

A modern államnak nemcsak az a feladata, hogy a piac tökéletlenségeit ellensúlyozza.

Csak azok az országok képesek innováció-vezérelte növekedésre, amelyek ezt kitűzik célként, és az állami politikák segítségével meg is valósítják."

Ez pedig államilag szponzorált innovációt igényel:
„Vállalkozó-szemléletű államot” MA!

Innováció: nemcsak kutatásfejlesztés, ötlet megszületése.
Innováció: mit kezdünk az ötletekkel

- Hatékony, okos és költségtakarékos megvalósítás
- Jó szervezés, vezetés és irányítás
- Minimális bürokrácia
- Átláthatóság

K+F-re fordítottunk.....

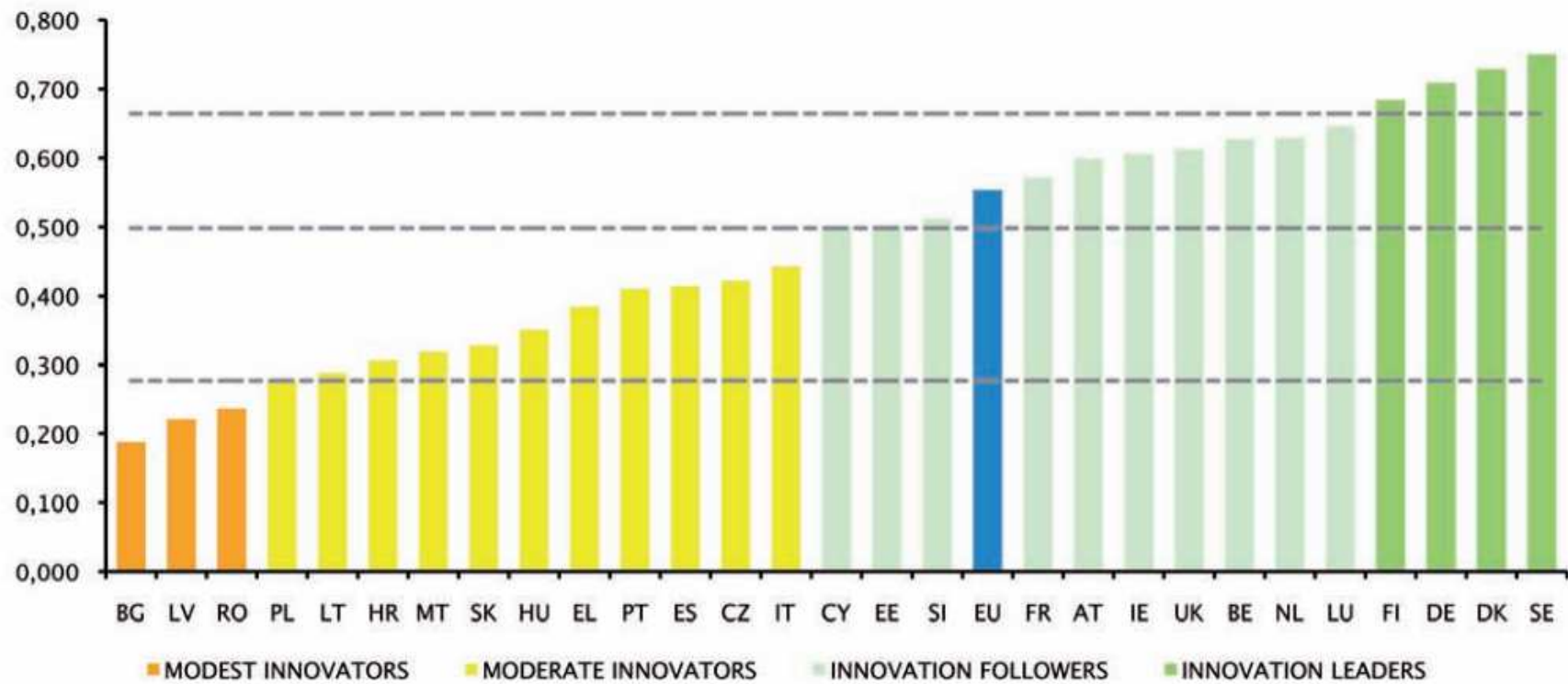
Új termék kifejlesztésre, kutatóintézet támogatására
adtunk.....

Nem mond semmit az eredményről!

Nem elég sokat költeni, jól kell elkölteni!

2. ábra. Innovációs teljesítmény 2014

Figure 1: EU Member States' innovation performance

4. táblázat. K+F kiadásaink egy főre vetítve

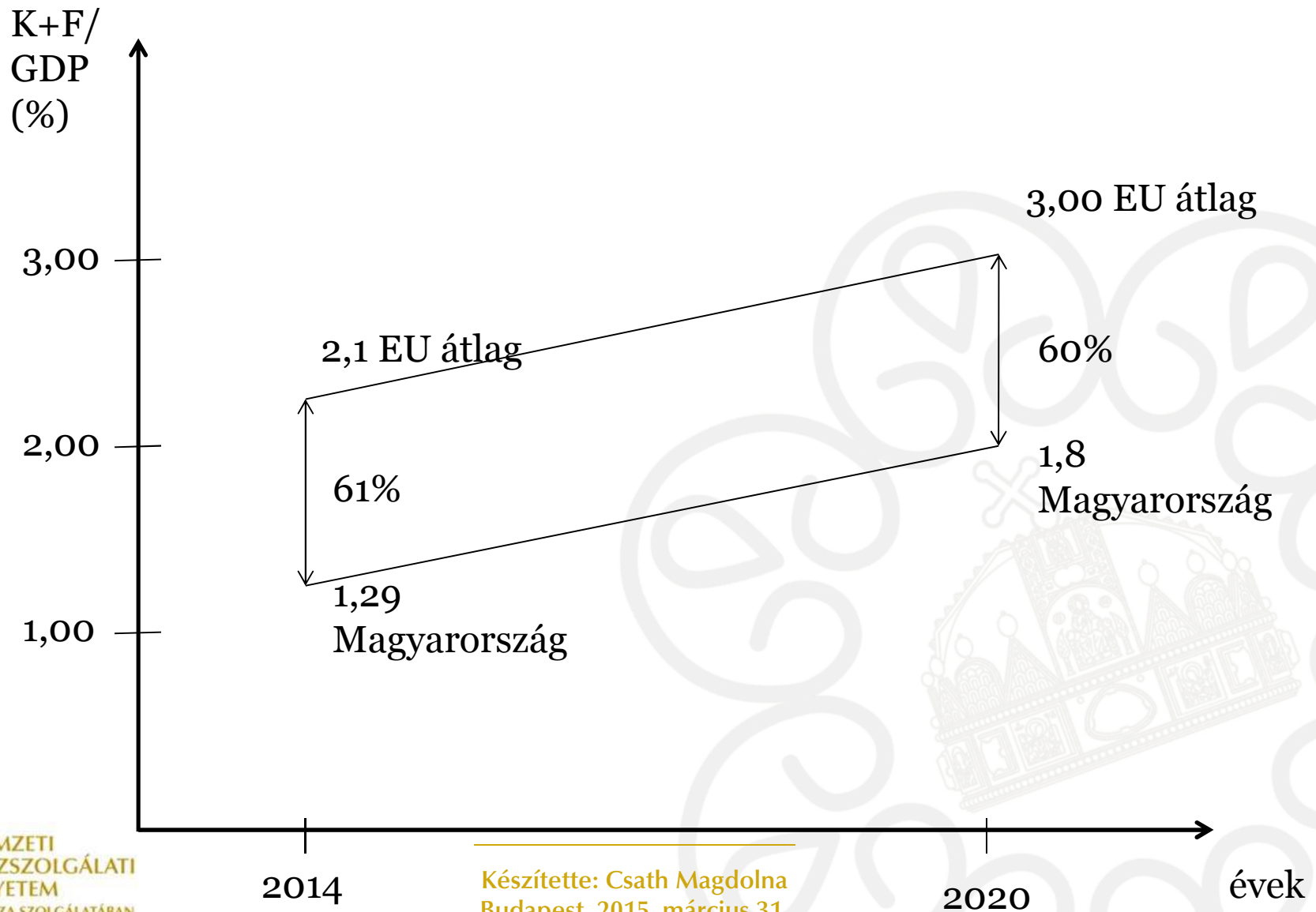
Ország	K+F(euro) ráfordítás/fő	Az EU-s átlag %-a
Magyarország	120,6	23,6
EU-s átlag	510,5	
Csehország	273,0	53,5
Észtország	282,8	55,4
Szlovénia	436,2	85,4
Ausztria	983,2	192,6 (magyar érték: 8 szorosa)
Dánia	1337,4	262,0 (magyar érték: 11 szerese)

Forrás: Research, Development & Innovation in Hungary NIH 2013

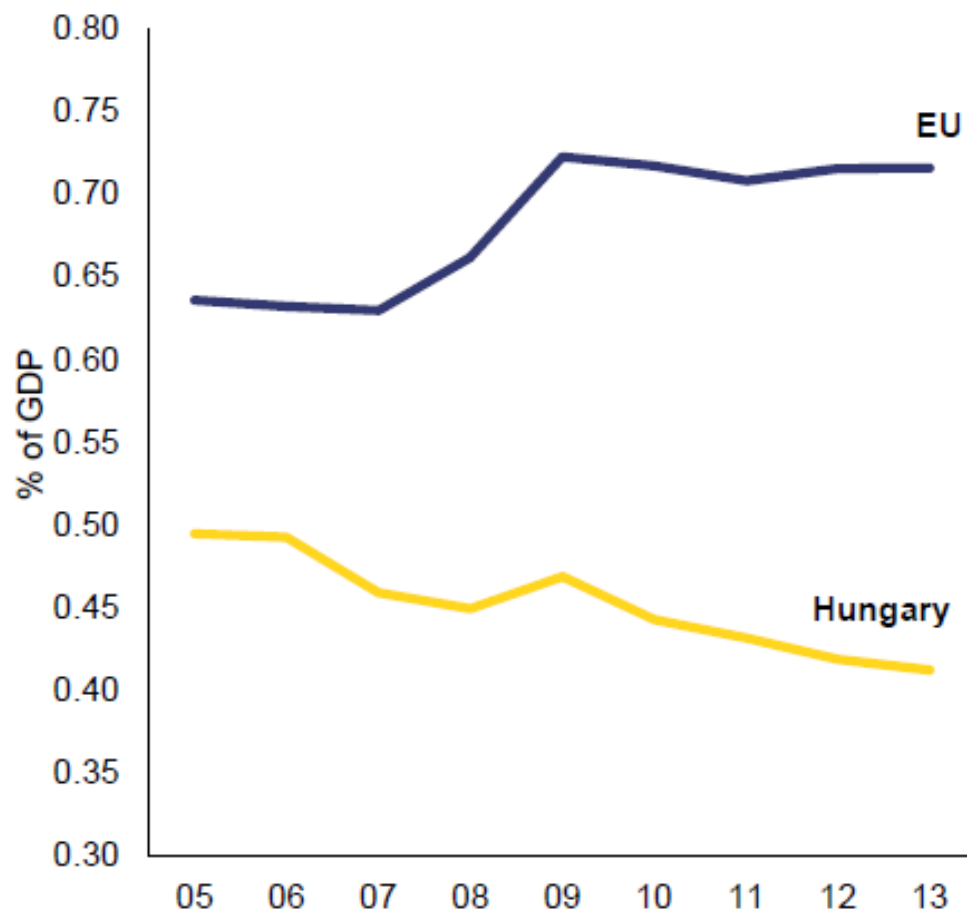
5. táblázat. K+F kiadásaink jelenleg és 2020-ban a GDP arányában

Ország	K+F/GDP(%)		Távolság (%)
	2012	2020	
Magyarország	1,29	1,8	61%
EU átlag	2,1	3,0	60%
Észtország	2,18		
Szlovénia	2,8		
Csehország	1,88		

3. ábra. K+F kiadások a GDP-hez viszonyítva, és az EU átlagtól való lemaradásunk

4. ábra. Public R&D intensity (1), 2005-2013

Source: (1) Public R&D intensity: Government Intramural Expenditure on R&D (GOVERD) plus Higher Education Expenditure on R&D (HERD) as % of GDP.
Source: European Commission

Tudásgazdasági index (VB)

- Gazdasági és intézményi környezet
- Tudásszint
- Innovációs helyzet (kutatóintézetek, egyetemek)
- Információs és kommunikációs technológiák használata

6. táblázat. Rangsor a tudásgazdasági index alapján (V.B.)

Rangsor Ország		Év			Versenyképességi rangsor 2014	
		2000	2008	2012	WEF (144)	IMD (60)
1.	Svédország	Dánia	Svédország	Svédország	Svédország 10	5
2.	Hollandia	Svédország	Finnország	Finnország	Finnország 4	18
3.	Dánia	Finnország	Dánia	Dánia	Dánia 13	9
4.	USA	Hollandia	Hollandia	Hollandia	Hollandia 8	14
5.	Svájc	Norvégia	Norvégia	Norvégia	Norvégia 11	10
<hr/>						
	Ausztria	13	12	17	Ausztria 21	22
	Magyarország	29	28	27	Magyarország 60	48
	Lengyelország	35	36	38	Lengyelország 44	36
	Csehország	33	29	26	Csehország 37	33
	Szlovákia	40	37	33	Szlovákia 75	45

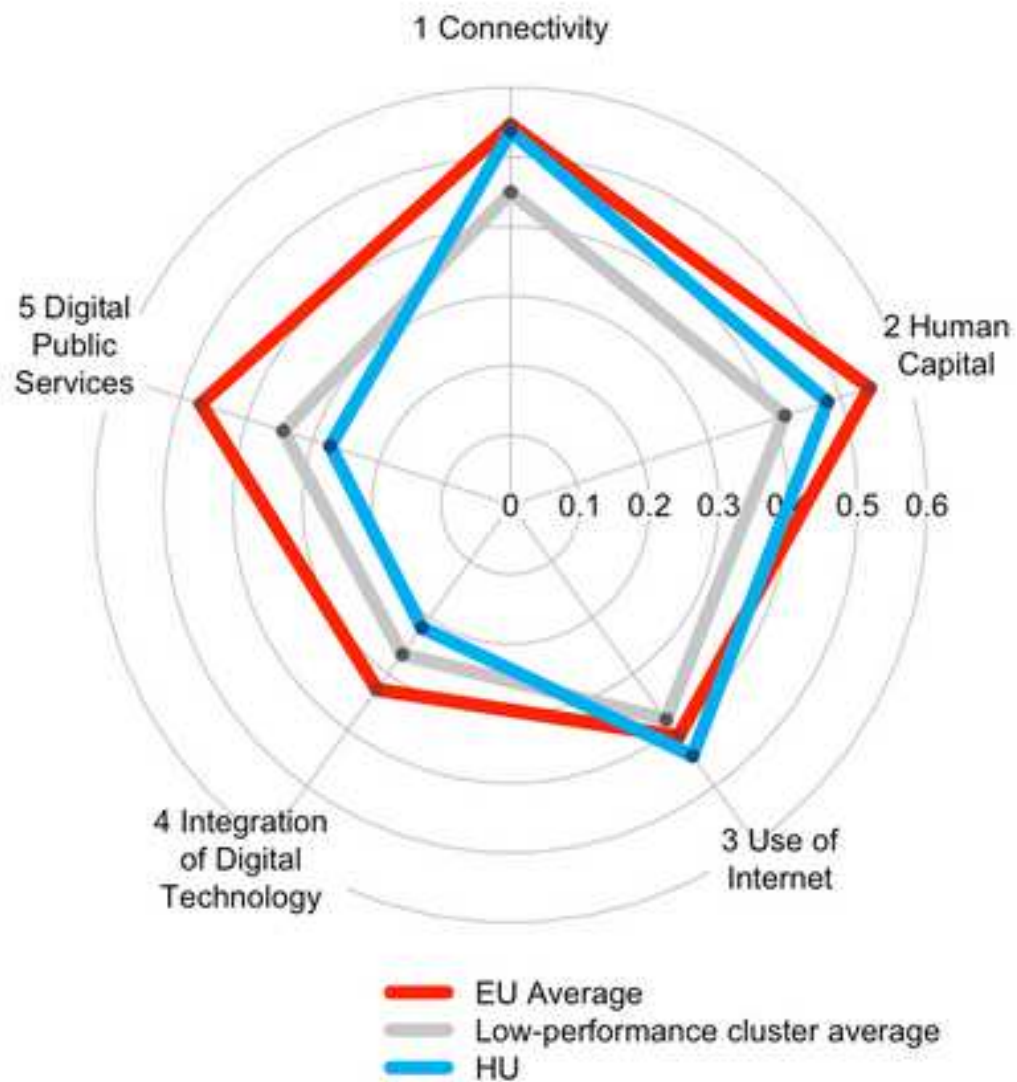

Magyarország digitális teljesítménye (EU Bizottság tanulmánya 2015. február 24.)

Vizsgált szempontok:

1. Connectivity
2. Humancapital and skills
3. Use of Internet
4. Integration of Digital Technology
5. Digital Public Services

5. ábra. Digitális teljesítményünk

Magyarország helyezése a 28 ország között:

Általános: 20

1. Connectivity	16
2. Humancapital and skills	19
3. Use of Internet	12
4. Integration of Digital Technology	25
5. Digital Public Services	26

6. Társadalmi tőke – klaszterek – nyitott innováció: a versenyképesség puha tényezői

Társadalmi tőke: bizalom, együttműködés

Klaszter: együtt erősebbek vagyunk

értéklánc „hosszú”, van „tudásteremtés”

Nyitott innováció:

együttműködés vevőkkel, beszállítókkal
együttfejlesztés

együtt és nem egymás kárára vagyunk
sikeres

„Zérus-összegű” játszmák helyett „mindenki nyer”
együttműködések

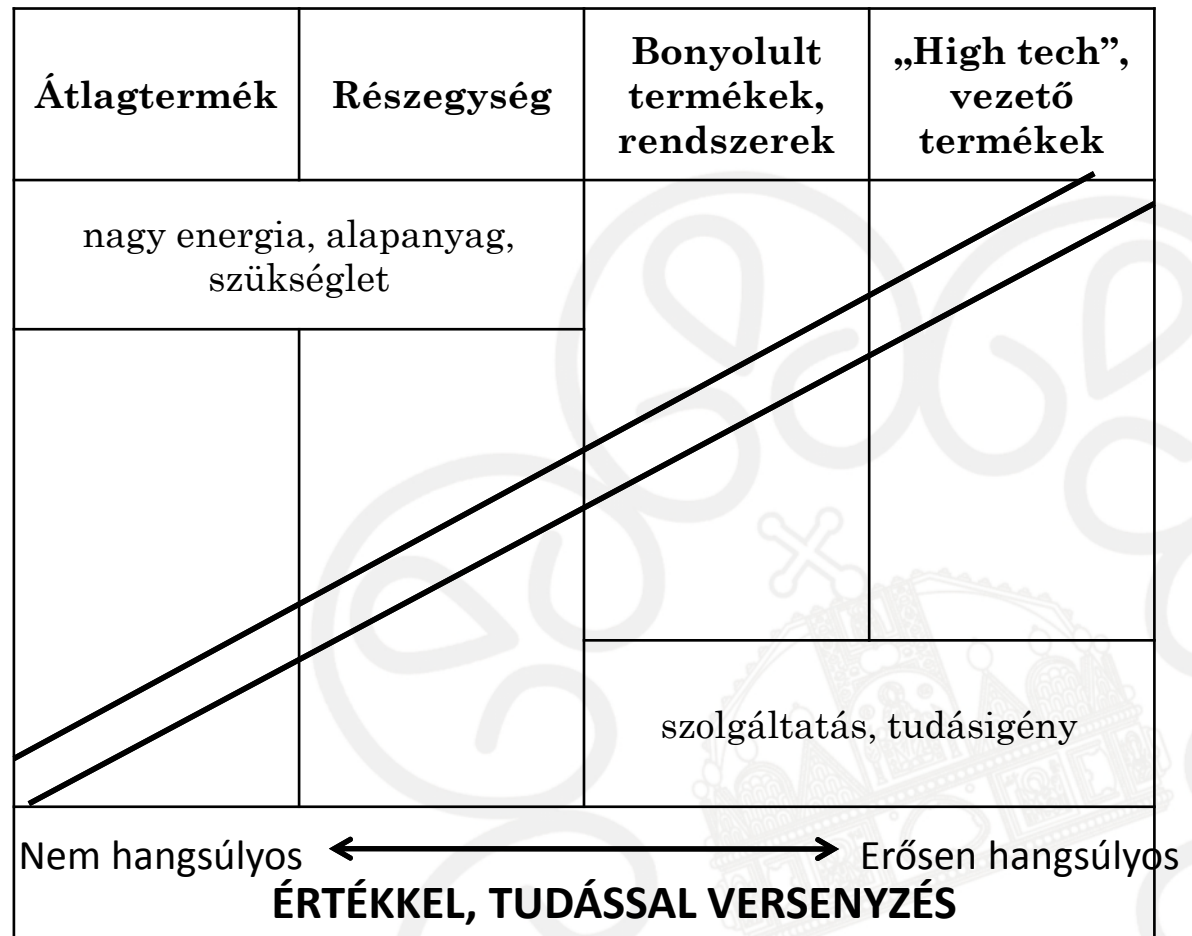
7. Értéklánc, innováció

6. ábra. Versenystratégiák korunkban

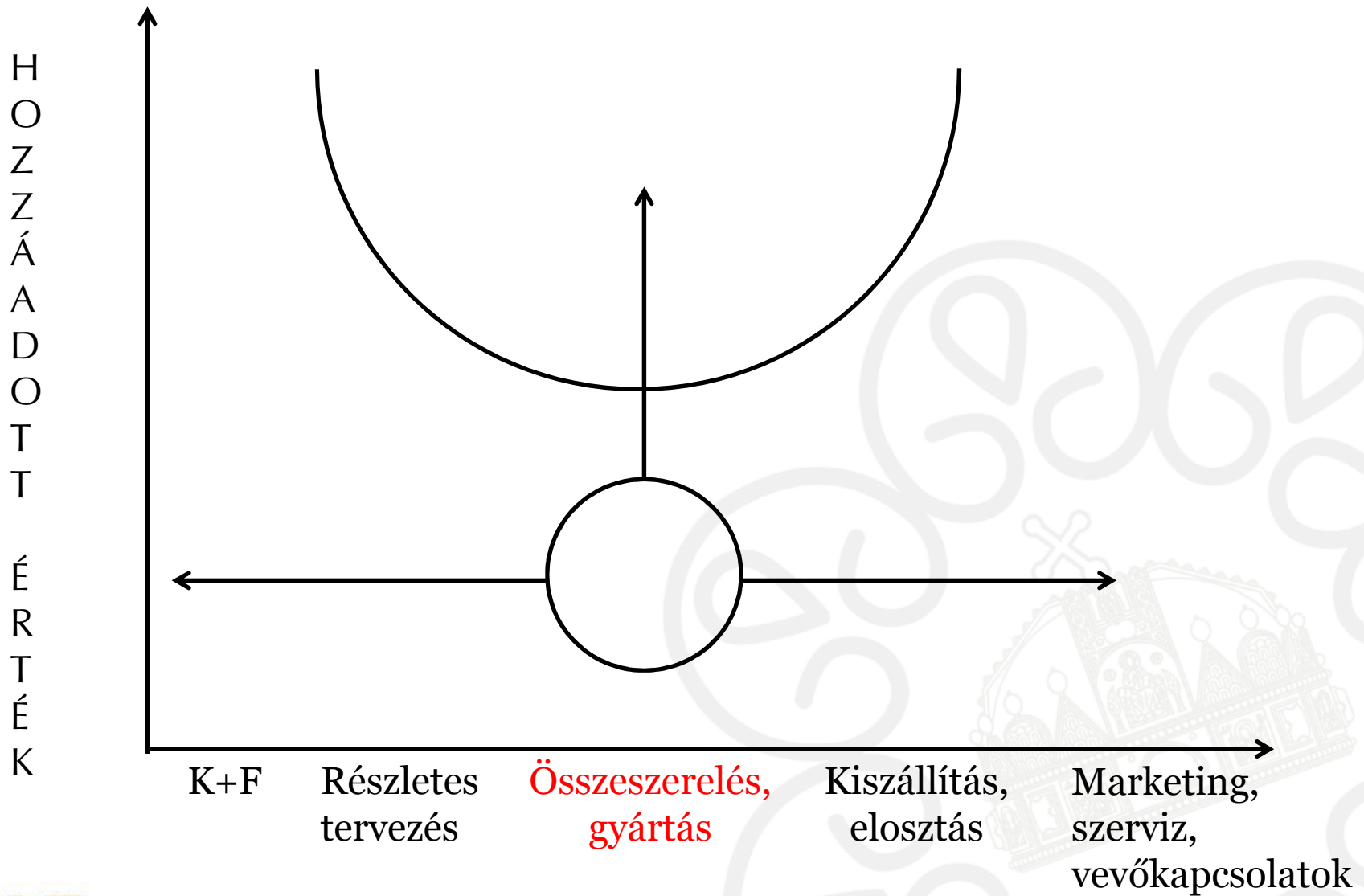
Nem hangsúlyos

OLCSÓSÁGGAL
VERSENYZÉS

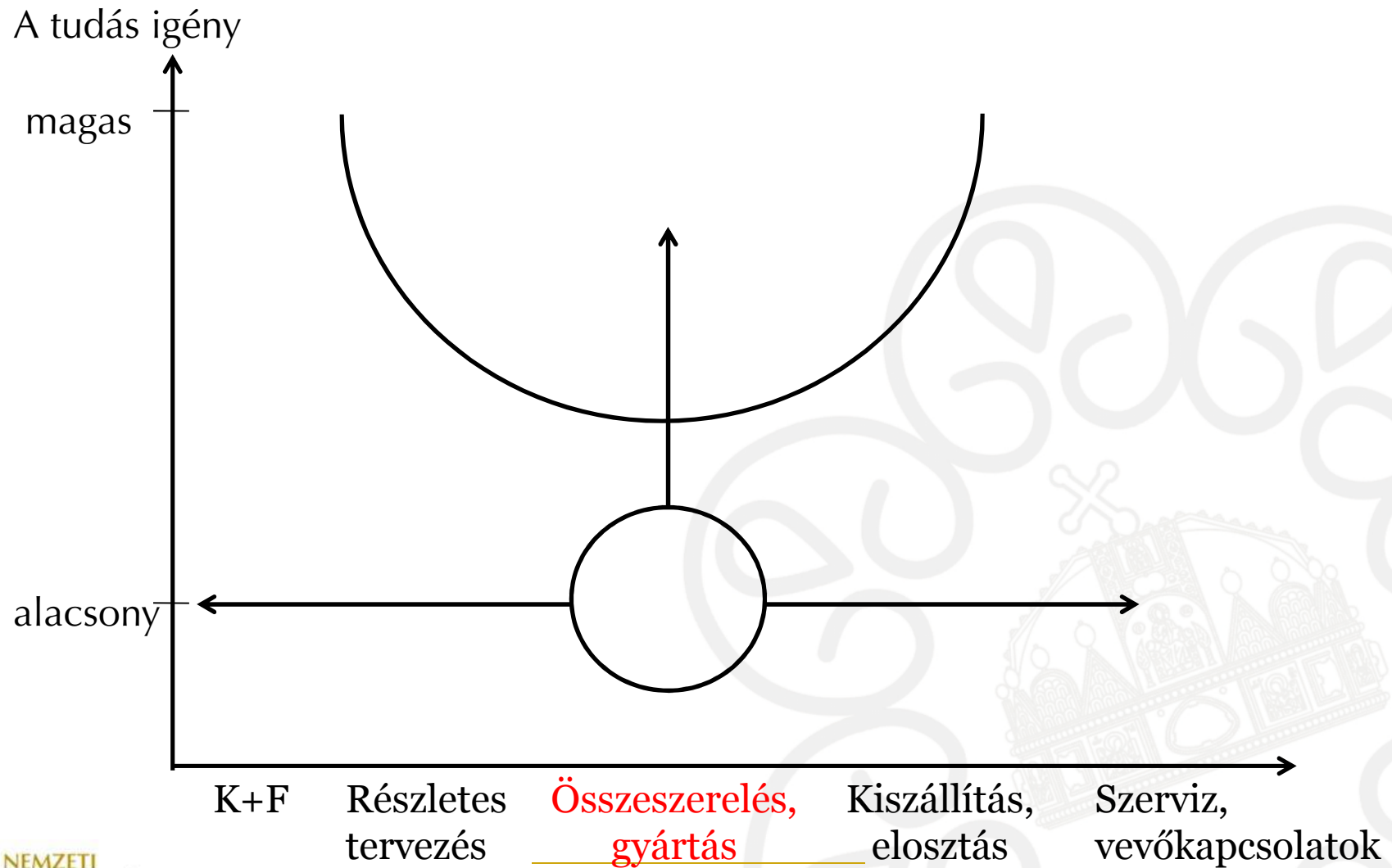
Erősen hangsúlyos

7. ábra. Hozzáadott érték az értéklánc mentén

8.ábra. Tudásigény az értéklánc mentén

8. Mivel is versenyzünk?

- Erőforrás
- Hatékonyság (olcsóság)
- Tudás

7. táblázat. Néhány kapcsolódó mutató szerinti helyezésünk (WEF 144)

Mutató	Ország				
	Magyarország	Ausztria	Lengyelország	Csehország	Szlovákia
Klaszterek fejlettsége	91	16	92	47	69
A versenyzés módja (alacsony költség 1, tudás 7)	79 (3,3)	10 (6,0)	102 (3,1)	46 (3,9)	114 (2,9)
Az értéklánc szélessége	100	4	53	27	66
Innovációs képesség	127	19	67	28	89
A tudományos intézetek minősége	23	24	63	36	65

9. Összefoglalás

„A jó állam” kutatás

„Pénzügyi stabilitás és gazdasági versenyképesség” kutatás

A sikeres gazdaság és társadalom alapja - a pénzügyi és gazdasági stabilitás mellett - a javuló **versenyképesség**. Ennek fő feltétele a **sikeres fejlesztéspolitika, jó kormányzati képességek**.

Feladat:

A kormányzati képességek (pl. a fejlesztési képességek) javítása

Fenntartható gazdasági - társadalmi fejlődés

„Ami a fejlődést gátolja, az nem a kereskedelem hiánya, hanem az, ha nincsenek kompetens kormányzati szervezetek, megbízható, hozzáértő állami intézmények”. (Goh Keng Swee, a szingapuri gazdaság felvirágoztatója, miniszterelnökhelyettes 1973-1980).

„Nincsenek sikertelen országok, csak rosszul vezetettek vannak.”

Köszönöm szépen a figyelmet!